

Mi van most? tipost

EPILOGUS ÉS ÉLŐKÉP A TIPOGRÁFUS SZAKKÉPZÉSRŐL

Maczó Péter

A tipográfia örök!

Pont amikor minden bizonytalan, ugyan ki állíthat ilyet? Az írásjelek több ezer éves fejlődése az emberiség (egyik) diadalútja, ahol a szellem valóban a pusztá lét fölé emelte azt a lényt, amely most különféle praktikákkal a saját megsemmisítésén munkálkodik.

De ne gondoljunk a Majmok bolygójára, anélkül is eléggé fantasztikus változásokat élünk meg. (Bár a szabadság szobra derékig vízben áll.)

A kommunikáció örök – talán. És még sokáig lesznek betűk is. Ez vigasztalhat bennünket, csökkentheti írásbeliség párti, irodalom-élvező szellemlényeket...

Emlékszem, a nyolcvanas évek elején a Magyar Iparművészeti Főiskolán elindítottuk a tipográfus képzést. Akkor a nappali oktatás négy és fél éves volt. Az utolsó félév diploma. A tipó pedig két éves. Szakmai felsőfokú végzettséget adott egy olyan szép oklevéllel, amelynek nem volt párja az akkori hivatalos okmányok között. Aztán (hallgatói nyomásra!) két és fél éves lett a képzésünk, és a hallgatók 80 százaléka – már diplomával – jelentkezett: építésszek, fotósok, designerek, akár az iskola saját növendékei közül is. Szép ívet írtunk le!

2013-ban Zs. L. kiváló tervező-grafikus művész – akivel évtizedeket töltöttem együtt, úgy is, hogy ő volt a Vizuális kommunikáció tanszékvezetője –, akkori-

ban a MOME rektor-helyettese átjött a B épületbe (na az sincs már ott), gyengéd baráti mozdulattal a vállamra tette a kezét és azt mondta:

– A tipóképzést be kell fejezzük. Nagyjából sejthető volt, de azért megkérdeztem:

– Miért?

– Mert konkurenciája a nappali BA oktatásnak...

– Hát az lehet. Amúgy a versenyhelyzet egészséges dolog, de egy intézményen belül? Ez két év, hetente kétszer 3 óra. Csak és fókuszáltan szakmai tárgyakkal, nem ad egyetemi diplomát. Mindezt felsoroltam.

– Igen, de mégis.

Nem vitatkoztam tovább, bár érdekes, hogy hogyan lehet egy hároméves hivatalos képzés riválisa egy szakmai tanfolyam. Mindez azonban a múlt. Akkoriban a kormány elhatározása szerint az idős orvosokat és bírákat (ha elérték a kort), meg az egyetemek vezető oktatóit (docenseket és professzorokat) pihenni küldték...

A vérfrissítés – ideológiailag is – aktuálissá vált. Ja, hogy azóta kiderült, ez nem jött be, és egy csomó háziorvos már a nyolcvanas léchez közelít? Talán az igazságszolgáltatásban több babér terem egy új generációnak, és a tanári tudás is avul. Csak a tipográfia örök!

A Budapesti Metropolitan Egyetem (azután, hogy K. G. rektor úr megbízásából a Moholy Művé-

szeti Egyetem kancellárja – születésnapomra datálva! – átadta felmentő levelem, miközben még az egyetem felvételi bizottságának elnökeként a 3. fordulóban jártunk), szóval azután keresett meg ajánlatával.

A következő évben az MA képzés felelőseként a Grafika tanszék tanára lettem, kifejezett kérésükre reinkarnáltam a tipográfus-képzést, amelyet az egyetem szenátusa elfogadott és a koncepciót a legfelső szinten is jóváhagyták: elindult.

Csak a tipográfia örök!

Ennyit személyesen a előző nyekről, mert itt és most az újra indult tipost képzés hallgatóitól szeretnék néhány olyan munkát bemutatni, amely valóban igazolja a mottót (lásd fent).

A tematika frissült, bár továbbra is hagyományokra épül, tehát maradt az írástörténet és a kalligráfia, viszont a kor kihívásai szerint a modern, mai trendek (nem is annyira a stílusok, mint az eszközalkalmazás) szorosan részei az oktatásnak.

Ahogy a tanári kar is a digitális tipográfia értő alkotóiból válogatott tervezői kör, néhányan épp a korábbi tipográfusképzés hallgatói is voltak...

Bubik Vera a tipost vezető tanára kollégáival a bemutatást hallgatói munkákkal teszi élvezetessé és igazán hitelessé.

Reméljük ezzel erősítjük azok szándékát, akiket a tipó érdekel.

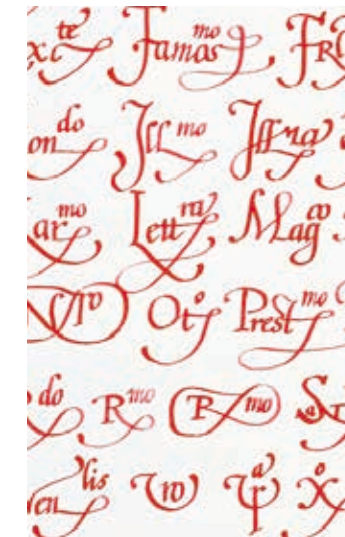
2016 február végén indult el a METU-n a tipográfus képzés. A programban a webtervezés is helyet kapott. A képzési idő négy szemeszteres. Két év elteltével a szakirányú továbbképzések egy félévre jutó óraszámát 100 órában maximálták, ezért újra kellett akkreditálni a szakot. A gyakorlati részt a fotó workshop kivételével teljes egészében meghagytuk és jól átgondoltuk azokat a kompetenciákat, amelyekkel feltétlenül rendelkeznie kell egy mai tipográfusnak. Az elméletet félévente egy tantárgyat kapott.

A tematikát szorosan a gyakorlathoz kapcsoljuk, ugyanakkor ügyeltünk, hogy a gazdag hagyományok és a kortárs irányzatok egyaránt kellő hangsúlyjal jelenjenek meg benne.

A képzés mostanra kezd meg erősödni a METU-n. Ebben nagy szerepe van a rendkívül jó kollektívának – ez a tipográfus képzést mindig is jellemezte. Egy-egy előadás megtartására vendégoktatókat hívtunk, így hallgatóink sok szakemberrel, művésszel találkozhatnak.

Állandó tanáraink: Halasi Zoltán, Voronko Vera, Boskovitz Oszkár, Suszter Viktor, Virágvölgyi András, Bubik Vera. Időről időre csatlakozik Juhász Márton, Maczó Péter, Novotny Erzsébet, Polgárdi Ákos és Tábori Simon José egy-egy előadást tartani. Vendég előadóként többek között találkozhattak a hallgatók Salát Zalán Péterrel, Czákó Zsolttal, Kemény Zoltánnal, ifj. Vitray Tamással.

2020-ban a negyedik csoport kezdte el a tanulmányait, az eddigi legnagyobb létszámmal...

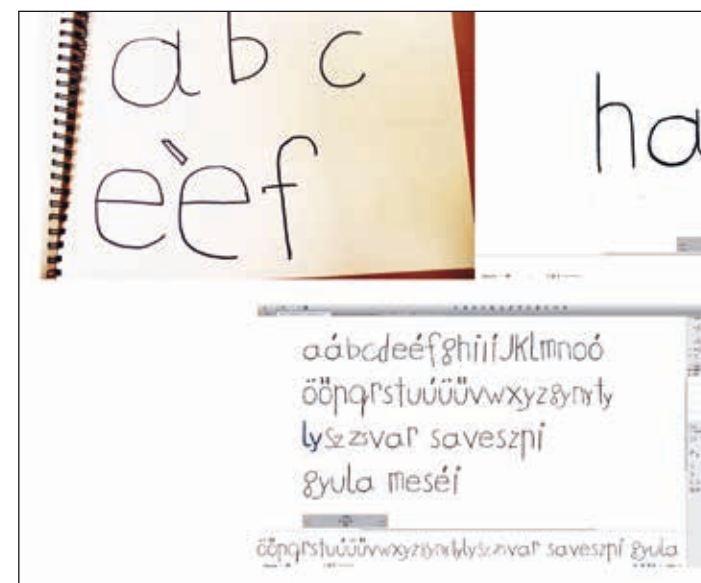
Kalligráfia

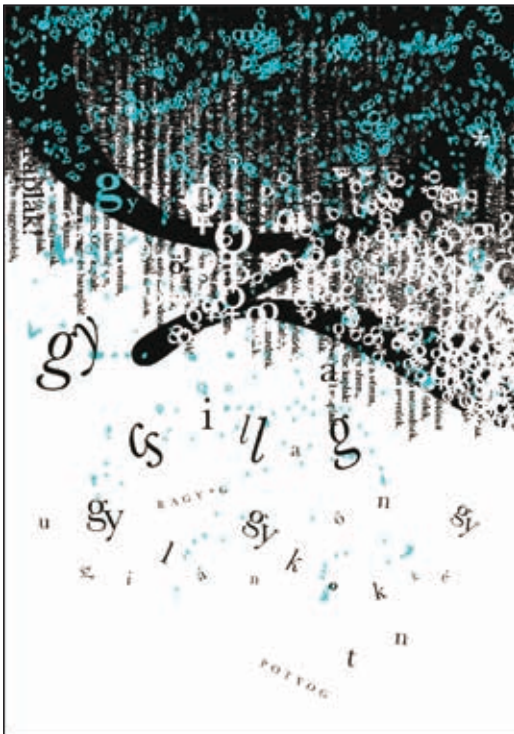
Készítették: Veszpi Andrea, 2019, Lénárt Tímea, 2017, és Giba Ágnes, 2016. Tanár: Voronko Vera

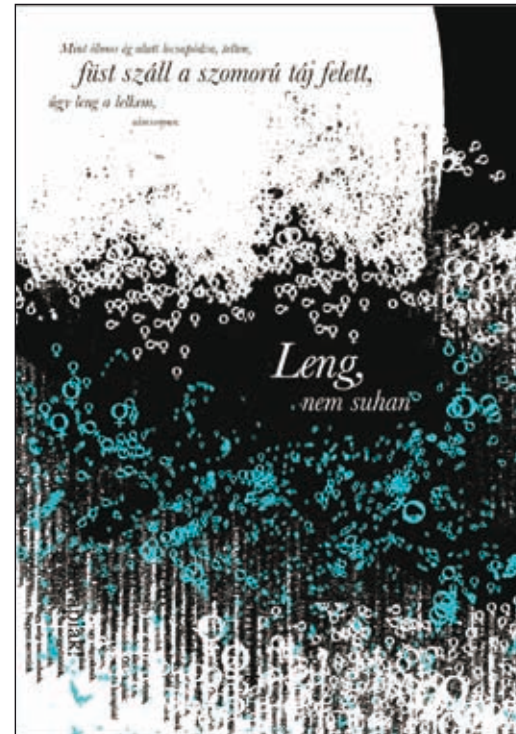
Betűtervezés alapjai

Veszpi Andrea munkája, 2019. Tanár: Boskovitz Oszkár

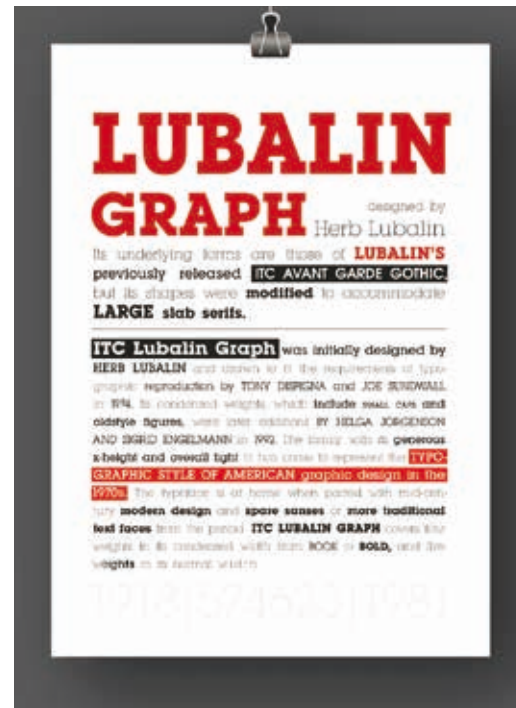
Tipográfiai tervezés – Kompozíciós gyakorlat. Soós Tímea munkája, 2017. Tanár: Bubik Vera

Stílusgyakorlat 1. – Papp Rita munkája, 2019. Tanár: Halasi Zoltán

Experimentális tipo 1.
Papp Rita munkája, 2020. Tanár: Halasi Zoltán

Stílusgyakorlat 2.

Készítették: Bán Annamária, 2019.

Soós Tímea, 2018.

Tanár: Bubik Vera

Diplomamunka

– weboldal

Szász Julianna munkája, 2019.

Tanár: Suszter Viktor

Diplomamunka

– könyvsorozat

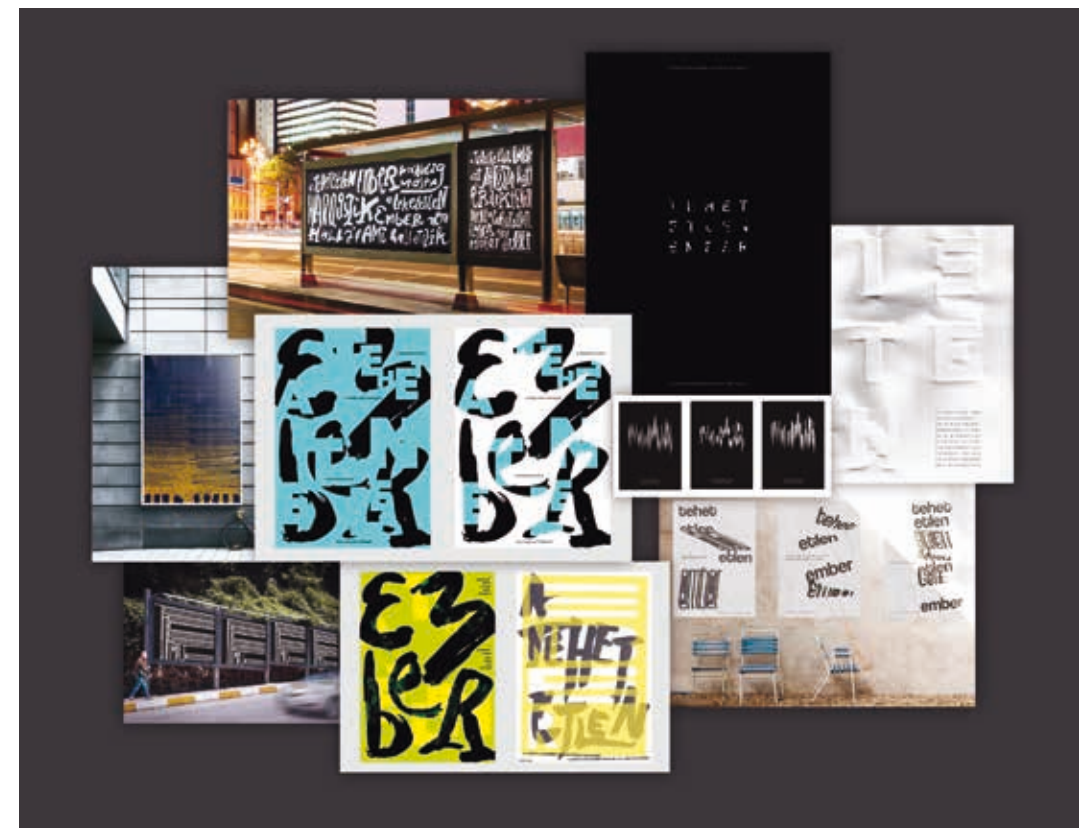
Varga Ilus munkája, 2019.

Tanár: Juhász Márton

A tipost Facebook oldala:

<https://www.facebook.com/metu.tipost/>

Tipográfiai tervezés

– versplakátok

Készítették: Várnay Zsuzsi, Burits

Anna, Kállai Zsanett, Demény Rozália,

File Petra és Bakonyi Judit 2017.

Tanár: Szegi Amondó

Diplomamunka

– plakátsorozat

Szász Júlia munkája 2019.

Tanár: Polgárdi Ákos

A tipost képzés weboldala

a Metropolitan honlapján:

<https://www.metropolitan.hu/kurzus/tipografus-print-es-webdesign-sztk>

